

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אלוף דורון פיילס - הנשיא
אל"ם אורלי מרקמן - שופטת
אל"ם דיוויד סלומון - שופט

בעניין :

ח/8023157 טור' ע' ו' – המערער (ע"י ב"כ, עו"ד יגאל בלפור)

נגד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי המרכז שניתן בתיק מרכז (מחוזי) 282/15 (סא"ל רונן שור – אב"ד ; רס"ן מיכאל שלום – שופט ; סרן בר בוכבה – שופטת) ביום 21.9.2016. הערעור (חומרת העונש) נדחה.

פסק-דין

מסגרת ההליכים

1. טוראי ע' ו', המערער, הורשע על-פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של מעשה מגונה, לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט בצוותא, לפי סעיף 244 וסעיף 29(ב) לחוק העונשין. ההרשעה נסבה על כך, שבלילה, בין המועדים 23.10.2014-24.10.2014, צעדו הוא וחייל אחר, טור' מזר, ביוזמתו של טור' מזר, אל מגורי הבנות בבית החייל בירושלים "כדי להתחיל עם בנות". טור' מזר ניסה לפתוח מספר דלתות של חדרים שונים ולא הצליח ואז נכנסו השניים אל החדר שבו ישנה חיילת, המתלוננת. טור' מזר ניגש אל המתלוננת, הניח ידו מעל חולצתה, על חזה, ומישש את שדיה. לאחר מכן, ניגש המערער אף הוא אל המתלוננת, הניח ידו מעל לחולצתה, על שדה השמאלי וליטף אותו, עד אשר החיילת התעוררה.

כמו כן, הורשע המערער בכך, שלאחר המקרה המפורט לעיל, בעקבות פנייתה של המתלוננת לעובד בבית החייל, בבקשה כי יסייע לה לזהות את מי שנכנס אל חדרה באמצעות צפייה במצלמות האבטחה במקום, ומשנקראו המערער וטור' מזר

אל אותו עובד – פנו השניים וביקשו ממנו להניא את המתלוננת מהגשת תלונה. בהמשך, ביום 27.10.2014, בעת שהמערער וטור' מזר המתינו לחקירתם במצ"ח, פנה טור' מזר אל המערער וביקש ממנו להימנע מלספר על חלקו של טור' מזר באירוע. המערער נעתר לבקשה וכך נהג בעת שנחקר במצ"ח, באותו המועד ואף ביום 21.12.2014.

בית הדין קמא השית על המערער ארבעה חודשי מאסר בפועל, לצד עונשי מאסר מותנה. עוד נפסק כי על המערער לשלם למתלוננת פיצויים בסך 1,500 ש"ח. ההגנה לא השלימה עם גזר הדין ועתרה להקל בעונשו של המערער ולהעמידו על שישים ואחד (61) ימי מאסר בפועל, בהתאם לעתירתה בפני בית הדין קמא.

גזר-הדין והשתלשלות העניינים בבית הדין המחוזי

2. בית הדין קמא הנכבד, לאחר שהתרשם מנתוניו האישיים של המערער ומראיות ההגנה לעונש, פירט ביחס למערער את הדברים הבאים:

"הנאשם משרת כשנתיים בצבא כנהג בט"ש... לנאשם אין נגררת תלונות. עם זאת, מהמרשם הפלילי עלה, כי הנאשם הורשע בדצמבר 2014 בבית משפט השלום בירושלים בעבירות של פריצה לרכב, הסגת גבול פלילית והיזק לרכוש במזיד, שבוצעו בחודש יוני 2013. הוא נדון לשל"צ למשך 150 שעות ולמאסר מותנה... ובחוות הדעת הפסיכוטכנית ציין כי פרץ אף לישיבה. יצוין, כי ההגנה הגישה מטעמה סיכום חוות-דעת פסיכוטכנית, ממנה עלה כי הנאשם הוא בחור שקט, מקבל דרישות ומכבד סמכות, לכן לא מתווכח ולעתים מבטל את דעותיו. אינו מבצע בצורה מלאה את דרישות המסגרת ולכל היותר מתוך הכרח".

3. לבית הדין קמא הוגשה חוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות מחודש יולי השנה. עיון בחוות הדעת מעלה, כי מעריכת המסוכנות, הגברת אסנת גיא, התרשמה מהיות המערער "סגור, מופנם וחשדן, ומתקשה לחשוף את עולמו הפנימי ולנהל שיחה". הוטעם, כי למערער "עיוותי חשיבה רבים, כגון השלכת אשמה ואחריות על שותפו לעבירה תוך הצגת נגררות אחריו וייחוסו לו את כובד המשקל, הכחשת התכנון, הכחשת הדחפים המיניים והתייחסות לאקונית וחסרת כל רגש בתיאור עבירותיו. לא ניכרת תובנה למניעיו לביצוע העבירה, הוא חסר מוטיבציה לטיפול וחסר מודעות לקשייו העומדים בבסיס העבירה... חסר כישורים חברתיים, בעל דימוי עצמי נמוך, בעל כוחות אגו דלים וניכרים קווי אישיות של פאסיב-אגרסיב... אינו יכול להצביע על כלים בעזרתם יוכל להימנע ממצבי סיכון נוספים בעתיד". מעריכת המסוכנות חיוותה דעתה, כי "שילובם גורמי הסיכון מצביע על רמת מסוכנות בינונית" (הדגשה אינה במקור).

4. במהלך טיעוני הצדדים לעונש עלה, כי המערער התוודה על חלקו ביחס לשיבוש מהלכי משפט במהלך החקירה במצ"ח, מיוזמתו, כעבור מספר חודשים, בעת הכנתו לקראת עדותו כעד תביעה במשפטו של טור' מזר.

5. בגזר דינו עמד בית הדין קמא בהרחבה על הפגיעה באינטרס הציבורי המוגן בעבירה של מעשה מגונה ובחן את מדיניות הענישה הנוהגת. נקבע, כי מתחם העונש ההולם, בנסיבות המקרה, **נע בין שלושה לשבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל**, לצד עונשים של מאסר מותנה וכן פיצויים למתלוננת.

6. אשר לעונש הראוי, מצא בית הדין קמא להתחשב בנתונים הבאים –

"הנאשם הינו צעיר בימים. שירותו הצבאי, למעט המעשים נשוא כתב האישום, היה תקין ומועיל. נוכח הרשעתו בדין, צפוי הרישום הפלילי ללוותו במשך שנים ארוכות... בד בבד, לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי של הנאשם... בנוסף, לא הוצגו בפנינו נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה. הנאשם שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק והודה בחקירתו במיוחס לו. למעשה, הוא הביע את צערו בפני נפגעת העבירה. ביחס למעשה השני של שיבוש מהלכי המשפט התוודה הנאשם על ביצועה רק בשלב מאוחר, אם כי ביוזמתו שלו, בעת שהוכן לעדות. הנאשם הודה במעשיו בבית הדין וחסך זמן שיפוטי משמעותי, לרבות הצורך בשמיעת עדותה של המתלוננת, על כל המשמעות הטמונה בכך. חלף פרק זמן ניכר מאז ביצוע העבירות ונתנו משקל כי מאז עלה הנאשם על דרך חדשה".

7. לצד כל אלה, נתן בית הדין קמא משקל להערכת המסוכנות בעניינו של המערער ופסק להעמיד את העונש, כמפורט לעיל, על ארבעה חודשי מאסר בפועל.

ערעור ההגנה

8. ההגנה עתרה להתערב במתחם העונש ההולם ולהעמיד את ספו התחתון על מאסר מותנה או למצער, על מאסר בפועל בעבודה צבאית לתקופה קצרה. בעניין זה הוצגה לנו פסיקה והוטעם, כי יש ליתן משקל של ממש להיות האירוע מקרה בודד וקצר בזמן, שאינו כולל מגע ישיר באיבר מין. כמו כן נטען, כי המערער נגרר אחר טור' מזר וכי אף לכך משקל לקולה.

9. בתוך המתחם, נטען כי יש ליתן משקל של ממש לגילו הצעיר של המערער, לנתוני הדלים ולרקע החרדי שממנו צמח. נטען, כי המערער נגרר אחר טור' מזר, שהיה היוזם והגורם הדומיננטי באירוע.

10. אשר לעבירה של שיבוש מהלכי משפט, ההגנה עתרה ליתן משקל לעובדה, כי

השיבוש במצ"ח נועד להסתיר את חלקו של טור' מזר ולא את מעורבותו של המערער שנטל אחריות למעשיו, וכי אף בעניין זה, כעבור זמן מה, התוודה המערער על שנעשה.

עמדת התביעה

11. התביעה סמכה ידיה על קביעותיו של בית הדין קמא ועתרה להותיר את גזר-הדין על כנו. בד בבד נטען, כי היה מקום לקבוע מתחם עונש נפרד לעבירה של שיבוש מהלכי משפט, נוכח האינטרס החברתי המצוי בבסיסה, ובשים לב לחלוף הזמן בין האירוע בבית החייל למועד החקירות במצ"ח, הראשונה ובעיקר – השנייה. עוד נטען, כי לא התקיימו בעניינו של המערער נסיבות אישיות מיוחדות וכי נוכח הערכת המסוכנות בעניינו, אין ליתן משקל רב לשיקול השיקום.

בחינת הדברים

מתחם העונש ההולם

עבירה של מעשה מגונה

12. כידוע, העבירה שבה הורשע המערער, מעשה מגונה באחר, נועדה להגן על ערכים חברתיים מרכזיים – ההגנה על ריבונותו של הפרט על גופו וההגנה על כבוד הזולת (ראו: ע/11/15 רב"ט עטייה נ' **התובע הצבאי הראשי** (2015), וע/93,94/08 סמ"ר **גורי נ' התובע הצבאי הראשי** (2009)).

13. מעשיו של המערער בוצעו באישון ליל, תוך חדירה לחדר שדלתו הייתה מוגפת, בעת שהמתלוננת, חיילת צעירה שכלל לא הכיר, ישנה. המערער, בצוותא עם חייל אחר, נגעו בזה אחר זה באיבר אינטימי של המתלוננת עד שזו התעוררה. אין צורך בדמיון פורה על מנת לדמיין את תחושת חוסר האונים, החרדה וההשפלה שחשה. מעשיו של המערער רמסו ברגל גסה את כבודה של המתלוננת ומהווים פגיעה קשה בריבונותה על גופה. לא סברנו כי טענות ההגנה על חלקו של המערער לעומת חלקו של טור' מזר יש כדי להפחית מחומרת המעשים שיוחסו למערער.

14. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, מעלה כי אין במתחם העונש ההולם שקבע בית הדין קמא משום חומרה יתרה ובוודאי שאין בו טעות בולטת (ראו ע/12/15 **סמל חילי נ' התובע הצבאי הראשי** (2015); ע/46/13 רב"ט נזאל נ' **התובע הצבאי הראשי** (2013); עניין עטייה הנ"ל וע/93/04 **טור' מייסטר נ' התובע הצבאי הראשי** (2004)).

15. נופך נוסף של חומרה, מצוי בנסיבות הצבאיות של המעשים ובפגיעה הקשה בתחושת הביטחון שראוי כי תלווה את החיילים והחיילות הלנים ביחידה, או

במקומות בעלי זיקה ברורה לשירות הצבאי, כגון בית החייל. בפסיקתו רבת השנים, שב והדגיש בית-דין זה את מחויבותו של צה"ל להגן על שלומם וכבודם של חיילים וחיילות, אשר משרתים בצה"ל מכוח חובת השירות הכללית ומכאן, את נחיצותו של מסר חד וברור, באמצעות ענישה מחמירה, במקרים של פגיעה בהם (ראו עניין **חלילי** הנ"ל וכן ע/115/04 **רס"ל בן אבו נ' התובע הצבאי הראשי** (2005)).

עבירה של שיבוש מהלכי משפט

16. מעשיו של המערער בהקשר זה מהווים פגיעה בערך של טוהר ההליך השיפוטי, וכבר נפסק בהקשר זה כי "מעשים הבאים לשבש הליכי משפט ולהטות משפט – בין בדרך של בידוי ראיות, טשטוש ראיות, הדחת עדים... – במטרה להביא לכך שעבריין לא יעמוד לדין, או לא ייתן את הדין על מעשיו, הם חמורים מאוד. הם חמורים יותר ככל שחמורה יותר העבירה שמעשים אלה באים להציל את העבריין מעונשה" (ע"פ 10577/02 **שמש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(4) 706, בעמ' 719 (2004)).

17. ברוח זו ובנסיבות ההרשעה, בין היתר נוכח חלוף הזמן, ראוי היה לקבוע מתחם עונש הולם נפרד. עם זאת, בראי התמונה הכוללת, מצאנו כי תמהיל הענישה שנקבע על-ידי בית הדין קמא הנכבד משקף אף את חומרת מעשי השיבוש.

מידת העונש

18. בתוך מתחם העונש ההולם, סברנו כי בית הדין קמא הנכבד בחן והתייחס אל כלל הנתונים הרלוונטיים ובהם נתוניו הדלים של המערער, חרטתו ושיתוף הפעולה בחקירה, ומנגד, בחן את הערכת המסוכנות ועברו הפלילי. בית הדין קמא הנכבד איזן כדבעי בין שיקולי הענישה השונים והורה על תמהיל ענישה ראוי והולם.

19. ערעור ההגנה נדחה, אפוא, כמפורט לעיל.

ניתן והודע היום, כ"ב בחשוון התשע"ז, 23 בנובמבר 2016, בפומבי ובמעמד הצדדים.

הנשיא		שופטת	שופט
חתימת המגיה:		העתק	נאמן
		סגן	קורל
תאריך:		קצינת	בית
			למקור
			מכני
			הדין